

KOMUNIKAT PRASOWY nr 104/23

Luksemburg, 15 czerwca 2023 r.

Opinia rzecznik generalnej w sprawie C-333/22 | Ligue des droits humains (Weryfikacja przetwarzania danych dokonywana przez organ nadzorczy)

Rzecznik generalna Laila Medina: osoba, której dane dotyczą, musi mieć dostęp do środka prawnego przed sądem przeciwko niezależnemu organowi nadzorczemu, w sytuacji gdy wykonuje przysługujące jej prawa za pośrednictwem tego organu

Szeroko zakrojone i ogólne wyłączenie prawa bezpośredniego dostępu do danych osobowych w sprawach karnych jest niezgodne z prawem Unii

Belgijski krajowy organ bezpieczeństwa odmówił mężczyźnie wydania „poświadczenia bezpieczeństwa”, ponieważ uczestniczył on w przeszłości w różnych demonstracjach. Mężczyzna zwrócił się następnie do belgijskiego organu nadzorczego ds. informacji policyjnych (zwanego dalej „OCIP”) o wskazanie administratorów odpowiedzialnych za przetwarzanie odnośnych danych i nakazanie im zapewnienia mu dostępu do wszystkich dotyczących go informacji. OCIP odpowiedział, że przeprowadził wszystkie niezbędne weryfikacje, nie przedstawiając żadnych dalszych szczegółowych informacji. Mężczyzna, niezadowolony z tej odpowiedzi, wraz z Ligue des droits humains wniósł skargę przeciwko OCIP do sądów belgijskich.

W tym kontekście sąd apelacyjny w Brukseli zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z odesłaniem prejudycjalnym w odniesieniu do dyrektywy 2016/680¹, znanej szerzej jako „dyrektywa o ochronie danych w sprawach karnych”. W dyrektywie tej określono zasady ochrony i przetwarzania danych osobowych w dziedzinie współpracy organów wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych oraz współpracy policyjnej, odzwierciedlające „szczególny charakter” tych dziedzin.

Sąd apelacyjny wskazuje, że zgodnie z prawem belgijskim wszelkie wnioski oparte na prawach dotyczących danych osobowych przetwarzanych przez służby policyjne należy kierować do OCIP, a organ ten po prostu informuje osobę, której dane dotyczą, o tym, że „przeprowadzono niezbędne weryfikacje”. Ponadto sąd krajowy wyraża wątpliwość, czy prawo belgijskie przewiduje możliwość skorzystania ze środka prawnego przed sądem przeciwko OCIP i dąży w istocie do ustalenia, czy art. 17 dyrektywy jest zgodny z art. 8 ust. 3 i art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

W wydanej dzisiaj opinii rzecznik generalna Laila Medina uważa, że na podstawie dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych **dostęp bezpośredni do danych osobowych będących w posiadaniu organów jest zasadą ogólną, natomiast dostęp pośredni jest wyjątkiem**. Pośrednie wykonywanie praw za pośrednictwem organu

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia decyzji ramowej Rady 2008/977/WSiSW (Dz.U. 2016, L 119, s. 89).

nadzorczego stanowi **dodatkową gwarancję** i zabezpieczenie dla osób, których dane dotyczą, w sytuacjach gdy prawo dostępu jest ograniczone. Gdy osoba, której dane dotyczą, wykonuje swoje prawa pośrednio za pośrednictwem organu nadzorczego, **musi jej przysługiwać środek prawny przed sądem przeciwko temu organowi w związku z jego zadaniem weryfikacji zgodności przetwarzania danych z prawem**. W tym kontekście poziom informacji o wynikach kontroli przekazywanych przez organ nadzorczy osobie, których dane dotyczą, **nie zawsze może ograniczać się do minimum** – mianowicie, że przeprowadzono konieczne weryfikacje – lecz **może być uzależniony od okoliczności sprawy w świetle zasady proporcjonalności**.

Rzecznik generalna Medina wskazała, że **ustawa belgijska** transponująca dyrektywę o ochronie danych w sprawach karnych **ustanawia rozwiązanie odbiegające** od zasady bezpośredniego wykonywania praw osób, których dane dotyczą, w odniesieniu do wszystkich danych przetwarzanych przez służby policyjne. W świetle niezwykle szerokiego zakresu danych, do którego ma zastosowanie ten mechanizm odstępstwa, rozwiązanie to oznacza **ogólne wyłączenie bezpośredniego prawa dostępu**. **Taki mechanizm jest niezgodny z dyrektywą**.

W odniesieniu do środków prawnych dostępnych osobie, której dane dotyczą, rzecznik generalna jest zdania, iż **w sytuacji gdy organ nadzorczy uznaje, że nie może wykroczyć poza ujawnienie minimum informacji**, a mianowicie, że dokonano wszelkich niezbędnych weryfikacji, przeprowadzenie kontroli sądowej nie byłoby możliwe, chyba że sąd odpowiedzialny za kontrolę decyzji organu nadzorczego byłby w stanie zbadać wszystkie podstawy, na których opierała się ta decyzja, jak również decyzja administratora o ograniczeniu dostępu do danych. W takim przypadku **sądowi temu powinny zostać udostępnione odnośne informacje**.

Wreszcie rzecznik generalna Medina uważa, że art. 17 dyrektywy regulujący pośrednie wykonywanie praw za pośrednictwem organu nadzorczego jest zgodny ustanowionymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej prawami podstawowymi do ochrony danych osobowych i do skutecznego środka prawnego w zakresie, w jakim (i) organ nadzorczy może, zależnie od okoliczności, **wykroczyć poza stwierdzenie, że przeprowadzono wszelkie niezbędne weryfikacje**, oraz (ii) osoba, której dane dotyczą, może skorzystać z **kontroli sądowej działań podjętych przez organ nadzorczy lub dokonanej przez niego oceny** dotyczącej osoby, której dane dotyczą, w świetle obowiązków administratora.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Pozostańmy w kontakcie!

